

ELS QUADERNS DE PALAFRUGELL

ELS QUADERNS DE PALAFRUGELL

«M'interessa subratllar la tasca continuada i eficaç que, des de l'Arxiu Històric de Palafrugell i sota la batuta de la Conxa Saurí, es va fent amb uns resultats que han esdevingut un conjunt tangible i identificable»

JOAQUIM NADAL I FARRERAS

L'any 1993 va començar a publicar-se amb un format de llibres quadrats, amb tapa dura i un disseny de voluntat retrospectiva, la col·lecció «Quaderns de Palafrugell». El primer volum era obra de Joan Busquets i Josep Molero, dedicat a L'ensenyament a

Palafrugell. La col·lecció va mantenir el mateix format fins al número 16 de l'any 2007, obra d'Aurora Pérez Santamaría i dedicat a L'art religiós a Palafrugell. L'any 2008, la col·lecció va estrenar un nou format, A4 i amb profusió de fotografies a sang i pàgina sencera; l'estrena va ser amb el volum de la Blanca Serra i Llopart, Sa Perola i la pesca a Calella.

Ara, ha sortit el volum 24, de Núria Arbat i Josep Oriol Granés sobre Palafrugell i l'aigua (novembre 2015). Això vol dir que l'any vinent sortirà, amb tota seguretat, el volum 25, i que la col·lecció configura un conjunt molt variat, complet i il·lustratiu de la vida i la història de Palafrugell i el seu territori. Pels vint-i-quatre volums hi desfilen Llofriu, Calella, Llafranc, Aiguablava, Tamariu i una gamma de temàtica diversa; els hotels i els hotelers, la música, les grans finques (Aiguablava, cap Roig i el mas Juny), la fotografia, el corsarisme, la pesca, el suro, els noms dels carrers, el medi natural, els viatges a Amèrica, les migracions, el món romà a Llafranc, l'art contemporani dels segles XIX i XX, els escriptors, el turisme, la transformació d'una economia tradicional en una economia moderna, les escoles concretes, o la tradició democràtica més recent.

El llibre número 24 ressegueix la importància de l'aigua en la conformació d'un entorn urbà. Una primera part està dedicada a la presentació de l'aigua com a element natural, el seu cicle i la relació amb el medi natural: rieres i rierols, pous i sínies. Una segona part es fixa en l'entorn patrimonial de l'aigua: des dels recursos naturals, les fonts, als aprofitaments, les reserves del subsòl, els sistemes de captació i dipòsit, i el conjunt dels oficis vinculats, així com l'impacte dels recursos hídrics en la industrialització i el turisme. Finalment, una darrera part anomenada «Calaix de sastre» vol ser una miscel·lània dedicada a les dades disponibles, l'ambivalència de l'aigua com una necessitat peremptòria quan és escassa i com un perill quan n'hi ha massa, la relació amb el nomenclàtor i el lèxic, i el seu encaix en l'entorn palafrugellenc. Fotografies, esquemes i dades recullen, de manera didàctica i entenedora, el valor i el pes de l'aigua a la història de Palafrugell. Potser l'esforç per fer el llibre molt didàctic acaba fent-lo massa esquemàtic i allò que és pràctic per fer-lo entenedor acaba representant una limitació per fer-lo llegidor en el seu conjunt.

Però avui, el que m'interessa subratllar és la tasca continuada i eficaç que, des de l'Arxiu Històric de Palafrugell i sota la batuta de la Conxa Saurí, es va fent amb uns resultats que, amb el pas dels anys, han esdevingut un conjunt tangible i identificable del patrimoni palafrugellenc. La col·lecció d'aquests 24 volums és un crèdit que atorga solvència a aquesta feina i esdevé una garantia per a la seva continuïtat. L'exploració dels arxius i la recerca de la memòria oral s'han combinat sàviament per tal d'assolir un entramat complex i ric de referències posades a l'abast de la ciutadania. Estic convençut que tots els qui hi han participat, des dels responsables polítics successius en el consistori fins els diferents membres del Consell Assessor de la col·lecció, si ara giren

els ulls enrere i reflexionen sobre l'experiència viscuda, s'adonaran de la importància de sembrar una llavor que fructifica i la necessitat de continuar sembrant per tal que la collita es renovi de forma constant.

Estic, també, del tot convençut que a hores d'ara els responsables de la col·lecció ja deuen estar pensant la millor manera de celebrar la fita d'arribar l'any que ve, que és a punt de començar, al número vint-i-cinc. Una efemèride que mereix un volum especial i una temàtica singular que signifiqui un compendi de l'aposta de tot aquest temps, una aturada en el camí i un nou impuls pels temps que vénen.

Temes no en manquen, memòria i material tampoc, enginy i saviesa per desgranar els temes, tampoc. Vet aquí, doncs, com es creen les tradicions i com s'arriba a l'acumulació i sedimentació del coneixement, i a la seva difusió i divulgació. L'esforç, el treball i la dedicació tenen, en els resultats, una recompensa madura que sovint no rep cap reconeixement perquè es tracta de fer la feina que es té encomanada; però a vegades no és sobrer situar-se en un replà, aturar la mirada un moment, sotjar l'horitzó, mirar enrere i pensar endavant, amb convicció i amb ambició.

Repasso lentament els 24 volums i m'adono que m'agrada tenir-los a mà i resseguir les línies mestres d'una història col·lectiva, teixida generació rere generació des de l'anonimat i des de l'excel·lència mítica, ara, dels personatges excepcionals.

Font del document:

http://www.diaridegirona.cat/opinio/2015/11/20/quaderns-palafrugell/754057.html?utm_source=rss